

1	<p>Eesti Mälumängu Biograafilises Leksikonis olevatest kilvaritest on ainsana sel aastal sündinud 1985. a Eesti pildimängumeistriks tulnud Uno Laur; küsitaval aastal on sündinud ka terve rida tuntud muusikuid nagu Rein Rannap, Tõnu Kaljuste, Andres Mustonen, Paul Mägi, Rene Eespere, Madis Kolk, Novella Hanson ning samuti olümpiapronks Raul Arnemann; näitleja Urmas Kibuspuu ja admiral Tarmo Kõuts; samal aastal on surnud ungari helilooja Imre Kalman, skulptor Vera Muhhina ning mustlasest džassilegend Django Reinhardt aga ka Kuressaare linnaapea von Reinhardt.</p> <p>Milline aasta? (1 punkt +/- 1 aasta eksimusega)</p>
2	<p>Mis kirik see on (alumisel vasakpoolsel fotol), mida igal aastal külastab vähemalt 300 000 huvilist?</p> <div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center;"> <div data-bbox="306 815 699 1205" style="text-align: center;"> <p>2.</p> </div> <div data-bbox="794 788 1107 1205" style="text-align: center;"> <p>3.</p> </div> </div>
3	<p>Ülemisel parempoolsel pildil on naphambuliste seltsi kuuluv loom, keda on nimetatud nii kükloobiks (<i>Cyclopes didactylus</i>) kui käabus-... . Tegemist on Ameerikas elutseva tegelase käabusvariandiga, kes on vaid orvasuurune – tüvepikkusega 16-20 cm ning massiga 175-400 grammi, samas kui ta suurem, maapinnal elutsev sugulane on ligi kahe meetri pikkune kaaludes 27-50 kg. Mis liitsõna sobib punktiirile?</p>
4	<p>Milline kaardimäng on ainus, mida on Rahvusvaheline Olümpiakomitee tunnustanud kui eraldi spordiala? Sellest mängust on oma raamatutes kirjutanud nii Agatha Christie, Ian Fleming, William Somerset Maugham kui Louis Sachar.</p>
5	<p>15. sajandi lõpus oli Euroopas kindlalt kinnistunud tõmbi ninaga meeste kingade mood. Seda propageeris eriti Prantsusmaa kuningas Charles VIII, hüüdnimega Hiilgav (1470-98; valitses alates 1483 kuni surmani). Miks just Charles VIII pooldas sellist kingamoodi? Vihjeks kõlbavad ka lätlased.</p>

6	<p>Aastani 1940 olid paljud Eesti üliõpilaskorporatsioonid moodustatud rahvusrühmade või piirkondade järgi. Näiteks "Curonia" ühendas Kuramaa tudengeid, "Polonia"- Poola tudengeid, "Lettonia"- Läti tudengeid, Fraternitas Slavia" ning "Fraternitas Ruthenia"- venelasi, "Teutonia"- sakslasi jne. Millisest rahvusest üliõpilasi ühendasid aga korporatsioonid ja ühingud "Fraternitas Ossidia", „Hasmonaea“, "Hacfiro" ning "Limuvia"?</p>
7	 <p>Eesti kunstnik-animaator <i>Josh Twist</i> ehk <i>Aarto Hiiemaa</i> on sel pildil kujutanud ühte väga tuntud lauljat, kelle sünniaasta on 1950 ning kes on muuseas tulnud ka Eurovisiooni võitjaks (mitte küll sooloartistina). Keda ta on sel pildil kujutanud?</p>
8	 <p>Näete kunagise briti jäähokiklubi London Lions logo. Klubi mängis hooajal 1973-74 72 mängu Euroopa parimate meeskondade vastu, saavutades 52 võitu ja 7 viiki. Selle klubi algatas ühe teise klubi tollane omanik Bruce Norris visiooniga luua Euroopas liiga, mis oleks seotud NHL-iga. Paraku see visioon ei täitunud. Millise klubi omanik oli aga Norris, kelle idee järgi tekkis see Londoni klubi?</p>
9	<p>Üle 30 aasta tagasi hakati Eesti koolides tõsisemalt mõtlema arvutiõpetusele. Algtaseme omandamiseks valmistati Narvas asunud tehases Baltijets umbes 3000 tänapäeva mõistes kiviaegset arvutit, mis kandsid kooliseadmele igati sobivat nime. Millist nime?</p>
10	<p>Kuulete ühte kunagise populaarse saate (sarja) tunnusmuusikat. Millise saatega on tegemist?</p>

11	Teise maailmasõja ajal oli Indias asuv arhitektuuriime "Taj Mahal" pommitamise kartuses maskeeritud ja kaetud puiduga. Millist Aasiale tüüpilist puitu selleks kasutati?
12	 <p>Millise klubi reklaam? Kindlasti sobiks selline reklaam ka Senioride Liigale</p>
13	 <p>Pildil olev näitleja Jon Favreau mängib ühes 1999. aasta telefilmis nimiosalist ehk poksilegendist maailmameistrit, kes ka ise on mänginud filmis, nagu näiteks pisut enne oma surma filmis „The Super Fight“, kus ta mängib iseennast ja nokauteerib 13-ndas raundis Muhammad Ali. Kes oli see poksilegend, maailmameister?</p>
14	<p>Слава Україні !!!</p> <p>Selles väikeses Ukraina linnas elab praegu ligi 30 tuhat inimest, kuigi kuni 1962-ni oli linnanimel lisand Большой ehk "suur". Linna nime päritolu kohta ringleb mitmeid legende. Siiski peetakse kõige tõenäolisemaks, et nimi pärineb krimmitatari sõnast tähendusega haamer, nui või vasar. Huvitav fakt on ka see, et linnanimi on kirjapildis täpselt ühesugune nii ladina tähti kui kirillitsat kasutades. 2023. aasta Ukraina vastupealetungi põhisuund Zaporizžja oblastis on olnud just selle linna suunas. Mis linn?</p>
15	Seeni hakati Eestis sööma üsna hiljuti ning need sattusid pigem vaese mehe toidulauale. Küll aga osati lihtsate võtetega end mürgituse eest kaitsta. Mida lisati seentele nende kupatamisel, et teha kindlaks mürgiseente olemasolu?

16	<p>Saksamaa juhtide korraldusel toimus 12. septembril 1943 päästeoperatsioon, millega vabastati vangistusest Itaalia fašistide juht Benito Mussolini. Milliste transpordivahenditega viidi 90 saksa sõdurit (sh legendaarne Otto Skorzeny) Mussolini vangistuspaiga juurde, kas ...</p> <p>auto; rong; mootorratas või purilennuk ?</p>
17	 <p>Sellele 1895 tehtud pildile on sattunud tolle aja kõige noorem ja kõige vanem Euroopa monarh. Nimetage mõlemad (üks õige – 1 punkt)?</p>
18	 <p>Näete USA Arizona osariigi pealinna vappi. Millise linna vapp?</p>
19	<p>Milline tuntud, enam kui 300 aasta vanune park on võtnud suures osas šnitti Hannoveri valitsejate poolt rajatud Herrenhäuser Gärten`ist, kus on eraldi veel ka Grosser Garten, Berggarten, Georgengarten ja Welfengarten? Muuseas, küsitava pargi üheks kaunimaks osaks on aga Jaapani aed.</p>
20	<p>Millise Euroopa riigi hümni kuulete? Hümni viisi autoriks on Alberik Zwyszig.</p>

21	<p>Piljard oli 19-ndal sajandil väga populaarne ka Indias teeninud briti ohvitseride seas. Üks paremaid mängijaid oli sel ajal Ootacamundis teeninud kolonel Neville Chamberlain, keda väga pahandas, kui üks ta partnerist kaasohvitser ei suutnud lihtsast positsioonist piljardikuuli auku lüüa. Ärritunud kolonel ristas kaasmängijat tolleaegse slängisõnaga, mida võiks tõlkida kui “käpard” või “kollanokk”. Kuidas see sõna kõlas? Tänapäeval on sama sõna kasutusel ka eesti keeles.</p>
22	 <p>Seni viimase Naapurivisa (5.12.1993) ühispilet. Kohtunikud Seppo Zetterberg ja Siim Kallas istuvad ees aga tagareas seisavad ka kolm Eesti koondislasi. Nimetage need kolm “Eesti naabrivisat” (2 õiget – 1 punkt)</p>
23	 <p>Prantsuse mööblidisainer Pierre Paulin lõi sellise toolikomplekti, mille nimetas ühe puuvilja järgi. Millise?</p>
24	<p>Millisesse aatomi osasse on koondunud üle 99% selle massist?</p>
25	<p>Uus-Meremaa on maori keeles Aotearoa ehk „pika valge pilve maa“. Millist maad nimetasid maorid aga Tai-uka-a-pia ehk „udune ja pime koht, mida päike ei näe“?</p>

26	<p>Hiina traditsioon omistab “puithärja” leiutamise kindral Zhu Ling`ile III saj. pKr, kuigi see oli tuntud kindlasti ka varem. Euroopas võeti leiutis laiemalt kasutusele alles 1000 aastat hiljem, kui hakati tegema ”gooti kunsti” ehk ehitama katedraale. Millisest Hiina leiutisest (nende keeles “puithärjast”) on jutt, mis on tänapäevasel kujul olemas paljudes majapidamistes?</p>
27	<div data-bbox="678 443 1046 689" data-label="Image"> </div> <p>Mille poolest on see daam tunnistanud „Eesti kauneimaks“ ning kes ta on (eluaastad 1942-2023) ? 1 õige komponent – 1 punkt</p>
28	<div data-bbox="459 904 1262 1335" data-label="Figure"> </div> <p>Mida võib geograafiliselt piiritleda 30-nda ja 50-nda põhja- ning lõunalaiuskraadiga? Või siis kliimaatiliselt 10 ja 20 soojakraadi vahemikuga? Tegemist on põllumajandusküsimusega.</p>
29	<p>Selle Eestist pärit maailmakuulsuse sünninimeks oli Itze-Leib Schmuilowsky. Millise nime all sai see nii Uues kui ka Vanas Maailmas endast väarikaid jälgi maha jätnud mees aga tuntuks?</p>
30	<p>Milline muusikakollektiiv esineb? See koorist ja orkestrist koosnev Saksamaal loodud kollektiiv tegutses aastail 1964 – 2015 ja kandis oma juhi nime.</p>

31	<p>Rohkem kui 200 miljoni elanikuga Nigeeria on Aafrika suurim riik ja maailmas asub selle näitaja poolest seitsmendal kohal. Mõnda aega tagasi läks Eesti riik nende valitsusele appi arvutiasjandust õpetama. Eestlastest spetsialistide üllatus oli suur, kui neile näidati Nigeeria riigi eelarvet, mis oli mahutatud kahele koolivihiku lehele. Koostöö selle riigiga kestab tänaseni, aga kes on see eestlane, kes on olnud Nigeeria riigikontrolli mentor? Ta on olnud tuntud ka kantrimuusikuna.</p>
32	<div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center;"> </div> <p>Neil kahel mehel on samad nii ees- kui ka perekonnanimi. Vasakpoolne mees oli näitleja, kes elas aastail 1932-2012; vasakpoolne mees on 1953. aastal sündinud maletaja, kes esindab praegu Sloveeniat. Kes on need nimekaimud? Vastuseks piisab ainult perekonnanimest.</p>
33	<div style="text-align: center;"> </div> <p>Milline monarh (sündinud 1953, võimul alates 2004) valdab vabalt tšehhi keelt, kuna on saanud hariduse muuhulgas Praha Konservatooriumis, õppides etenduskunste, sealhulgas balletti?</p>
34	<p>Kõik Brasiilia jalgpallirekordid ei kuulugi "jalgpalli kuninga" Pele nimele. Nii näiteks rekord ühes mängus 5 peaga löödud väravat kuulub hoopis Belo Horizonte klubi Atletico Mineiro eest mänginud ründajale nimega Dondinho. Seda tulemust loetakse isegi üleilmseks rekordiks. Dondinho hüüdnimeks oli "<i>Maleaval</i>", mis tähendab "vornitav". Hiljem sai tast veelgi kuulsama klubi Fluminense ründaja, tulles selles meeskonnas 3-kordseks Rio meistriks, mis oli tol ajal väga "kõva sõna", sest siis veel tervet Brasiiliat ühendavaid meistrivõistlusi ei peetud. Dondinho oli ka ühe tuntud jalgpalluri isa. Kelle?</p>
35	<p>Ei saa öelda, et kallasteta Sargasso meri täiesti piiritlemata oleks. Nimetage 3 hoovust, mis Sargasso merd ümbrisevad (2 neist kannavad saaregruppide/saarestike nimesid). 2 õiget – 1 punkt.</p>

36	<p>Paljud ehk mäletavad 1990ndatest Must Q nime taht koondunud nelikut, kes laulis rannabudest ja sellest, kuidas nad tibusid ekstaasi viivad. Üks mees sellest nelikust on ka fanaatiline NHL hokifänn. Sama mees on hiljem kuulunud näiteks A-Rühma. Aga pärit on ta hoopis Lasnamäelt, kus pole ühtegi hokimeeskonda, kuid see-eest sai sealt endale hüüdnimeks Kozy. Kes?</p>
37	<p>Andrea Vicentino (1542-1617) loodud "Sultani naise portreel" on näha ka üks õigeusu kirik, hilisem katoliku kirik, lõpuks aga hoopis mošee, mis tänapäeval on muudetud muuseumiks. Nimetage see kirik, mošee, muuseum.</p> <div data-bbox="549 584 847 994"></div> <div data-bbox="853 750 1177 994"></div>
38	<div data-bbox="572 1066 1155 1350"></div> <p>Pildil on Guishani saar, mis asub Taiwani ranniku lähedal. See saar on oma 2841 km² pindalaga õige pisut meie Saaremaast suurem, aga püsielanike pole seal üldse. Saar on saanud hiinakeelse nime oma kuju järgi ning sageli nimetatakse seda ka inglisekeelses tõlkes Island. Milline oleks saare nimi eestikeelses tõlkes?</p>
39	<p>Kes on antud ajahetkel meie Riigikogu noorim ja vanim liige ? Nende vanusevaheks on 53 aastat (sünnikuupäevad vastavalt 07.06.1946 ja 08.07.1999). 1 õige – 1 punkt.</p>
40	<p>Millisest lavateosest on pärit kuuldav duett ja kes on selle teose helilooja? (1 õige – 1 punkt)</p>

41	See ajalooline piirkond asus Hindukuši mäestiku ja Fergana oru vahel. Sealkandis kodustati kunagi ka kaksküürkaamel ehk baktrian. Mis maa?
42	<div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center;"> </div> <p>Seda Rootsis populaarset soengut kutsutakse "Lykke Li kimbuks", tuntud lauljanna Lykke Li ehk Li Lykke Timotej Svensson Zachrissoni järgi, kes armastab just sellist krunni pealael kanda. Tegelikult oli selline soeng Rootsis populaarne juba ammu enne kui pälvis lauljanna nime ning kandis hoopis ühe kirjandustegelase nime. See tegelane on pisikest kasvu, enesekindel ja ülimalt iseseisev tüdruk, kes ei kardagi kedagi ega midagi. Kummalisel kombel on selle tegelase rootsipärane nimi kõlaliselt üsna sarnane lauljanna nimele, omades nimes ka täpselt ühepalju tähti. Mis nime kannab see kirjandustegelane?</p>
43	 <p>Kelle (eluaastad 1939-2022) elulooraamat kannab üldpealkirja „Minu elud“? Raamatu erinevate osade alapealkirjadeks on „Minu elu“ ja „Minu varjatud elu“.</p>
44	Üheks viimase aja menukamaks telesaateks Eestis on olnud Lõuna-Koreas väljamõeldud „Maskis laulja“. Kes aga võitis saate esimese hooaja? Tema maskiks/tegelaskujuks oli Jäär
45	Millise riigi jalgpallikoondisesse kuulub 1985. aastal sündinud eesti päritolu poolkaitsja Aivi Luik? Viimasel MM finaaltourniiril (selle aasta suvel) jäi/tuli tema võistkond 4. kohale.

46	<p>Selle varalahkunud laulja üks parimaid sõpru oli Mati Talvik, kellele kuulub ka au sõbra ansamblile nime väljamõtlemise eest. Mis on ansambli nimi ja kes oli see laulja (1 õige – 1 punkt)? Muuseas laulis ta laulva revolutsiooni hümniks kujunenud „Ärgake Baltimaad“ eestikeelse osa. Oma eeskujuks pidas ta aga Artur Rinnet.</p>
47	<div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center;"> <div style="text-align: center;"> <p>47.</p> </div> <div style="text-align: center;"> <p>48.</p> </div> </div> <p>Mis nime kannab see ilus lill (ülal vasakul)? Vastata võib kahte moodi (teaduslikumalt või rahvapärasemalt). Ühe variandi puhul võib aidata mõtlemine Paapua-Uus-Ginea sümboolikale.</p>
48	<p>Uulu-Surju kaksikmõisa omanik Johan Erich Stael von Holstein paistis omal ajal silma sellega, et armastas oma maal olevatele taludele anda võõrapäraseid nimesid. Nii näiteks sai Konnestiku talu omale nime Connecticuti osariigi järgi, Missouri talu Missouri järgi, Massiaru Massachusettsi järgi, Malta talu aga lausa riigi nime järgi. Millise maa järgi sai endale nime aga Suurisnõmme talu? Ülemisel parempoolsel pildil on selle tänapäevase, aastal 1975 iseseisvunud riigi vapp.</p>
49	<p>1903. aastal ilmus „Postimehe“ järjejutuna A. H. Tammsaare esimese loomeperioodi väljapaistvaim teos, kus aimuvad tulevase „Tõe ja õiguse“ tegelased ja vastasseisud. End hävitav tööriigaja on koduväi Kaarel ja tema vastaskujuks kuri ämm Mari. Mis nime kannab see jutustus?</p>
50	<p>Kes on need 1963. aastal sündinud sportlikud daamid ehk siis selle aasta juubilarid? (1 õige – 1 punkt). Vasakpoolne daam on sündinud Paluzzas, osalenud viiel olümpial, võites kokku 7 medalit ning kuutel maailmameistrivõistlustel, võites kokku samuti 7 medalit. Hiljem on ta olnud tegev poliitikas, olles olnud ka parlamendi liige. Parempoolne daam on sündinud Viljandis, osalenud kahel olümpial, kuulunud Eesti koondisesse aastail 1982 – 2011 ning võitnud veteranide MM-il 5 kulda ja veteranide EM-il 13 kulda.</p> <div style="display: flex; justify-content: center; gap: 20px; margin-top: 20px;"> </div>

VASTUSED SEENIORIDE MÄNGULE 28.10.23. KÜSIMUSTE AUTORID: Jaan Loide (JL), Tenno Sivadi (TS), Lauri Tammerand (LT), Indrek Salis (IS).

1.	Praegu eriti esile tõusnud nn „eriline aasta“ ehk 1953.	TS
2.	Santiago de Compostela katedraal Hispaanias.	JL
3.	Sipelgaõgija, pildil on käabus-sipelgaõgija ehk kükloop.	TS
4.	Bridž (bridge).	TS
5.	Charles VIII oli kuue varbaga.	TS
6.	Juudid.	TS
7.	Agnetha Fältskogi (ABBA liige, vastuseks piisab eesnime märkimisest); ABBA võitis Eurovisiooni 1974.	TS
8.	Detroit Red Wings`i omanik; vihjeks on muidugi punased tiivad, mis on lõvile lisatud.	TS
9.	Juku.	TS
10.	„Teletutvus“.	LT
11.	Bambus.	TS
12.	Tarkade Klubi.	TS
13.	Rocky Marciano (Rocco Francis Marchegiano, 1923-69); itaalia päritolu ameerika poksija, oli 1952-56 elukutseliste poksijate raskekaalu maailmameister.	TS
14.	Tokmak; praegu väga oluline keskus Zaparižža oblasti lõunaosas, üks olulisi väravaid Krimmi suunal.	TS
15.	Sibul kooritakse ja lõigatakse pooleks; kui sibul jääb keedes helevalgeks, on tegemist söögiseentega; kui sibul värvub rohekaks või halliks, on sekka juhtunud mürgiseeni; mida rohkem sibul värvub, seda vähem kõlbab süüa.	TS
16.	Purilennuk.	TS
17.	Madalmaade kuninganna Wilhelmina (Helena Pauline Maria Wilhelmina, 1880-1962, troonil 1890-1948; pildil on 15-aastane) ja Ühendkuningriigi kuninganna Victoria (Alexandra Victoria of Kent, 1819-1901, troonil 1837-1901).	TS
18.	Phoenix, kus elab 1,6 miljonit inimest.	TS
19.	Kadrioru park, asutati 1718.	TS
20.	Šveitsi hümn, lauldakse retoromaani keeles.	LT
21.	Snooker (eestipäraselt snuuker); Chamberlain töötas hiljem välja ka esimesed snookeri reeglid.	TS
22.	Tiit Kuningas, Aare Sirel, Tõnis Laisaar (Soome koondis esines koosseisus Pekka Linnainen, Kalervo Hovi ja Sakari Nupponen).	TS
23.	Apelsini; pildil on toolikomplekt „Orange Slice“.	TS
24.	Tuuma.	TS
25.	Antarktikat; vastavalt üldtuntud legendile olevat Antarktika avastanud legendaarne Rarotongast pärit meresõitja Ui-te-Rangiora (Hui Te Rangiora) koos oma laeva Te Ivi o Atea meeskonnaga ning nimetas selle Tai-uka-a-pia ehk „udune ja pime koht, mida päike ei näe“.	TS
26.	Käsikäru.	JL
27.	Eesti kauneim raadiohäääl Helgi Erilaid.	JL
28.	Viinamarjakasvatust.	TS
29.	Louis Kahn (1901-1974 elanud arhitekt).	LT
30.	James Lasti koor ja orkester.	LT

31.	Alar Karis; tegutses Nigeeria riigikontrolli mentorina 2015 suvest kuni 2016 kevadeni; Karis kutsuti mentoriks Rootsi ja Aafrika inglisekeelsete riikide kõrgeimate auditisutuste ühisprogrammi raames; Eestis asuva Nigeeria kogukonna suuruseks arvatakse olevat ligi tuhat inimest, mis on üks suuremaid Aafrika-Aasia kolooniaid Eestis hindude, bengalite ja pakistanlaste kõrval; Karis tegutses kantribändis Rentaablus viiuldajana.	TS
32.	Aleksandr Beljavski.	LT
33.	Kambodža kuningas Norodom Sihamoni.	JL
34.	Pele ehk Edson Arantes do Nascimento isa, pärisnimega Joao Ramos do Nascimento (1917-96); see legendaarne peaga löödud 5 väravat juhtus 7.aprillil 1940 Atletico Mineiro matšis Sao Cristovao klubiga; Fluminensega tuli ta Rio meistriks 1940, 41 ja 46; Dondinho sündis Campos Gerais linnakeses.	
35.	Golfi, Kariibi, Kanaari.	JL
36.	Räppar Kaarel Kose (hüüdnimega Kozy); alustas Mustas Q-s koos Urmas Linnamägi, Roomet Kahri ja Villem Toomistega.	TS
37.	Hagia Sophia; on näha tagaplaanil aknast.	TS
38.	Turtle Island ehk Kilpkonnasaar; oma kujult meenutabki see saar kilpkonna.	TS
39.	Enn Eesmaa ja Hannah Lahe.	LT
40.	Giuseppe Verdi „Traviata“, duett „Brindisi“. https://www.youtube.com/watch?v=pu7zWrIMV_g	IS
41.	Baktria.	TS
42.	Väike My; soome – Pikku Myy; rootsi – Lilla My, mis kõlab üsna sarnaselt Lykke Li`le ja mõlema rootsikeelses nimes on 7 tähte; Tove Janssoni Muumide sarja tegelane.	TS
43.	Jaak Kangilaski (osa „Minu varjatud elu“ käsitles tema tegevust luuremaailmas).	IS
44.	Stefan Airapetjan.	TS
45.	Austraalia (igapäevaselt mängib Aivi Luik aga Rootsi klubis BK Häcken FF).	IS
46.	Tarmo Pihlap, ansambel Palderjan.	TS
47.	Streliitsia ehk paradiisilinnulill.	LT
48.	Surinam.	TS
49.	„Vanad ja noored“.	JL
50.	Manuela Di Centa ja Eha Rünne.	IS